

Yayın Tarihi: 26.06.2022 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

E-defter ve e-fatura uygulamasında güncel durum

22 Ocak 2022 tarihli ve 31727 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **535 SIRA NO.LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ ile 509 SIRA NO.LU VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ'**nde bazı değişiklikler yapılmıştır.

Tebliğ değişikliği ile **e-Fatura, e-Arşiv Fatura** ve **e-İrsaliye** uygulamasına zorunlu olarak dahil olması gereken mükellef gruplarının kapsamı genişletilmiş ve **e-Döviz Alım/Satım Belgesi** ile **e-Gider Pusulası** uygulamalarına ilişkin düzenlemelerde bulunulmuştur.

ÖZET:

1- e-Fatura uygulamasına zorunlu olarak geçişte, **yıllık ciro limitleri** kademeli olarak düşürülmüştür.

Brüt satış hasılatı 2021 hesap dönemi için **4 Milyon**, 2022 ve müteakip hesap dönemleri için **3 Milyon TL** ve üzeri olan mükelleflere,

Gerek kendi siteleri gerekse de internet satış platformları üzerinden veya her türlü elektronik ortamda mal veya hizmet satışı gerçekleştiren mükelleflerden, 2020 ve 2021 hesap dönemleri için **1 Milyon TL**, 2022 veya müteakip hesap dönemleri için **500 Bin TL** ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanlara,

Gayrimenkul ve/veya motorlu taşıt, inşa, imal, alım, satım veya kiralama işlemlerini yapanlar ile bu işlemlere aracılık faaliyetinde bulunan mükelleflerden; 2020 ve 2021 hesap dönemleri için **1 Milyon TL**, 2022 veya müteakip hesap dönemleri için **500 Bin TL** ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanlara,

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Belediyelerden yatırım ve/veya işletme belgesi almak suretiyle konaklama hizmeti veren otel işletmelerine,

e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına geçme zorunluluğu getirildi.

2- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce **1 Mart 2022** tarihinden itibaren vergi mükellefi olmayan nihai tüketicilere yapılan satışlarda vergiler dahil toplam tutarının 5 Bin TL'yi, vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından ise 2022 yılı için **2.000 TL**'yi aşması halinde, faturaların kağıt fatura yerine, Gelir İdaresi Başkanlığının e-belge Portalı üzerinden veya Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi sistemleri ile entegrasyonu sağlayabilmiş olan özel entegratör kuruluşların bilgi sistemleri aracılığıyla elektronik ortamda e-Arşiv Fatura olarak düzenleme zorunluluğu getirildi.

Daha önce **509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği** ile fatura düzenlemek zorunda olan mükelleflerden, e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayanlarca, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren düzenlenecek faturaların, vergiler dahil toplam tutarının 30 Bin TL'yi (vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından vergiler dahil toplam tutarı 5.000

TL'yi aşması halinde söz konusu faturaların "e-Arşiv Fatura" olarak Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

3- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapanlar sevk edilen malın yanında elektronik ortamda sorgulanmasına, görüntülenmesine, doğrulanmasına imkan veren bilgileri barındıran özel kodlu belgenin kağıt çıktısını bulundurabileceklerdir.

4- e-İrsaliye uygulamasına zorunlu olarak dahil olması gereken mükelleflerin kapsamı genişletilmiştir.

5- "Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi" ile "Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi"nin de e-Döviz Alım/Satım Belgesi uygulaması kapsamında elektronik belge olarak (e- Döviz ve Kıymetli Maden Alım/Satım Belgesi şeklinde) düzenlenebilmesi imkanı getirilmiştir.

6- e-gider pusulası uygulamasında düzenleyenin ayrıca kağıt çıktı üzerinde ıslak imza atma şartı kaldırılmıştır.

509 SIRA NO.LU VERGİ USUL KANUNU TEBLİĞİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER:

1- e-Fatura uygulamasına zorunlu olarak geçişte, yıllık ciro limitleri kademeli olarak düşürüldü.

Yeni Tebliğ ile yapılan düzenlemeler uyarınca;

Brüt satış hasılatı **2021 hesap dönemi için 4 Milyon, 2022 ve müteakip hesap dönemleri için 3 Milyon TL** ve üzeri olan mükelleflere,

Gerek kendi siteleri gerekse de internet satış platformları üzerinden veya her türlü **elektronik ortamda mal veya hizmet satışı gerçekleştiren mükelleflerden, 2020 ve 2021 hesap dönemleri için 1 Milyon TL, 2022 veya müteakip hesap dönemleri için 500 Bin TL** ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanlara,

Gayrimenkul ve/veya motorlu taşıt, inşa, imal, alım, satım veya kiralama işlemlerini yapanlar ile bu işlemlere aracılık faaliyetinde bulunan mükelleflerden; **2020 ve 2021 hesap dönemleri için 1 Milyon TL, 2022 veya müteakip hesap dönemleri için 500 Bin TL** ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanlara,

Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Belediyelerden yatırım ve/veya işletme belgesi almak suretiyle konaklama hizmeti veren otel işletmelerine,

e-Fatura ve e-Arşiv Fatura uygulamalarına geçme zorunluluğu getirilmiştir.

2- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce düzenlenecek faturanın Başkanlıkça sunulan e-Belge düzenleme portalı üzerinden düzenlenme zorunluluğuna ilişkin sınır düşürüldü.

Söz konusu Tebliğ ile yapılan diğer önemli bir düzenleme esas itibarıyla fatura düzenleyen tüm vergi mükelleflerini ilgilendirmektedir. Yapılan düzenleme uyarınca, e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olmayan mükelleflerce, aynı günde aynı kişiye düzenlenen ve vergiler dahil toplam tutarı belli tutarı aşması nedeniyle 1/1/2020 tarihinden bu yana

elektronik ortamda **e-Arşiv Fatura** olarak düzenlenme zorunluluğu bulunan faturalar için belirlenen tutarlar (vergi mükellefi olmayanlara yapılan satışlarda 30 Bin TL, vergi mükelleflerine yapılan satışlarda **5 Bin TL**), 1/3/2022 tarihinden itibaren gerçekleştirilecek teslim ve hizmetlerde ilişkin düzenlenecek faturalar bakımından güncellenmiştir. Buna göre 1/3/2022 tarihinden itibaren vergi mükellefi olmayan nihai tüketicilere yapılan satışlarda vergiler dahil toplam tutarının 5 Bin TL'yi, vergi mükelleflerine düzenlenenler açısından ise 213 Sayılı Kanunun 232 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen, işlemin gerçekleştiği yıla ait, fatura düzenleme zorunluluğuna ilişkin tutarı (2022 yılı için **2.000 TL**) aşması halinde, faturaların kağıt fatura yerine, Gelir İdaresi Başkanlığının e-Belge Portalı üzerinden veya Gelir İdaresi Başkanlığı bilgi sistemleri ile entegrasyonu sağlayabilmiş olan özel entegratör kuruluşların bilgi sistemleri aracılığıyla elektronik ortamda e-Arşiv Fatura olarak düzenleme zorunluluğu başlamaktadır.

3- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olup internet üzerinden mal ve hizmet satışı yapanlar sevk edilen malın yanında elektronik ortamda sorgulanmasına, görüntülenmesine, doğrulanmasına imkan veren bilgileri barındıran özel kodlu belgenin kağıt çıktısını bulundurabileceklerdir.

4- e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olanlarca, e-Ticaret kapsamında yaptıkları satışlar için düzenlenen ve elektronik ortamda iletilmesi zorunluluğu olan e-Arşiv faturalara konu malların sevki sırasında, malın yanında bulunması gereken belge (sevk irsaliyesi, e-İrsaliye , irsaliye yerine geçen e-Arşiv Faturanın kağıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi belgelerinden herhangi biri) seçeneği artırılmış, bu suretle yapılan satışlarda, malların sevki sırasında, belirtilen belgelerin dışında malın yanında bulunmak üzere format ve standardı Başkanlıkça belirlenen ve bu satışa ilişkin olarak düzenlenen e-İrsaliyenin elektronik ortamda sorgulanmasına, görüntülenmesine, doğrulanmasına imkan veren bilgileri barındıran özel kodlu bir belgeyi de düzenleyebilmesine imkan sağlanmıştır. Bu suretle düzenlenen özel kodlu belgenin malın sevki sırasında malın yanında bulunması yeterli görülmektedir.

Benzer şekilde e-Arşiv Fatura uygulamasına dahil olanlarca, e-Ticaret kapsamında yaptıkları satışlar için e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılara düzenlenen e-Faturalara konu malların sevki sırasında, malın yanında bulunması gereken belge (irsaliye yerine geçen e- Faturanın kağıt çıktısı, ÖKC fatura bilgi fişi ya da sevk irsaliyesinden herhangi biri) seçeneği artırılmış, bu suretle yapılan satışlarda, malların sevki sırasında, malın yanında bulunmak üzere belirtilen belgelerin dışında format ve standardı Başkanlıkça belirlenen ve bu satışa ilişkin olarak düzenlenen e-İrsaliyenin elektronik ortamda sorgulanmasına, görüntülenmesine, doğrulanmasına imkan veren bilgileri barındıran özel kodlu bir belgeyi de düzenleyebilmesine imkan sağlanmıştır. Bu suretle düzenlenen özel kodlu belgenin malın sevki sırasında malın yanında bulunması yeterli görülmektedir.

5- e-İrsaliye uygulamasına zorunlu olarak dahil olması gereken mükelleflerin kapsamı genişletildi.

Demir ve çelik (GTİP 72) ile demir veya çelikten eşyaların (GTİP 73) imali, ithali veya ihracı faaliyetinde bulunan mükelleflerin (basit usul hariç), e-fatura uygulamasına dâhil olma şartı aranmaksızın e-İrsaliye uygulamasına zorunlu olarak dâhil olmalarına yönelik düzenleme yapılmıştır.

e-Fatura uygulamasına kayıtlı kullanıcılar için e-İrsaliye uygulamasına zorunlu olarak geçişte dikkate alınan 25 Milyon TL ve üzeri ciro haddi, **2021 hesap döneminden itibaren geçerli olmak üzere 10 Milyon TL ve üzeri olarak revize edilmiştir.** Bu düzenleme ile e-Fatura uygulamasına kayıtlı olan ve 2021 ve müteakip yıllar cirosu **10 milyon TL ve üzeri olan mükelleflerin izleyen yılın yedinci ayı başından itibaren** e- İrsaliye uygulamasına geçiş zorunluluğu başlamaktadır.

6- “Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi” ile “Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi”nin de e-Döviz Alım/Satım Belgesi uygulaması kapsamında elektronik belge olarak (e-Döviz ve Kıymetli Maden Alım/Satım Belgesi şeklinde) düzenlenebilmesi imkânı getirildi.

Yetkili müesseseler dâhil olmak üzere ilgili mevzuat gereğince döviz alım-satım belgesi düzenleyebilen tüm mükelleflerden aynı zamanda ilgili mevzuat dâhilinde kıymetli maden alım/satım yapma yetkisi de bulunanların, döviz ve kıymetli maden alım/satım işlemlerinde 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında tek belge olarak düzenlenebilen **“Döviz ve Kıymetli Maden Alım Belgesi”** ile **“Döviz ve Kıymetli Maden Satım Belgesi”**ni de e- Döviz Alım/Satım Belgesi uygulaması kapsamında elektronik belge olarak (e-Döviz ve Kıymetli Maden Alım/Satım Belgesi şeklinde) düzenleyebilmesine, muhatabına kağıt veya elektronik ortamda iletilebilmesine ve elektronik ortamda muhafaza edilebilmesine imkan sağlanmıştır.

7- e-gider pusulası uygulamasında düzenleyenin ayrıca kağıt çıktı üzerinde ıslak imza atma şartı kaldırıldı.

e-Gider Pusulası uygulamasında, elektronik ortamda düzenlenen ve elektronik sertifika ile imzalanan e-Gider Pusulasının en az bir örnek kâğıt çıktısının sadece muhatabı tarafından ıslak imza ile imzalanması yeterli hale gelmiş düzenleyenin ayrıca kağıt çıktı üzerinde ıslak imza atma şartı kaldırılmıştır.

Saygılarımla...

Ferdi Asım Hellaç
Mali Müşavir

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/e-defter-ve-e-fatura-uygulamasinda-guncel-durum>

Erişim Tarihi : 14.03.2026